

JYVÄSKYLÄN TANSSIOPISTO- JYVÄSKYLÄN TANSSIYHDISTYS RY

TANSSIN TAITEEN PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMA

LAAJA JA YLEINEN OPPIMÄÄRÄ

voimassa 1.8.2018 alkaen

Jyväskylän kulttuuri- ja liikuntalautakunta on myöntänyt Jyväskylän Tanssiyhdistys ry:lle tanssin perusopetusluvan 19.10.2004 ja hyväksynyt tämän laajan ja yleisen oppimäärän mukaisen opetussuunnitelman 6.6.2018

SISÄLLYSLUETTELO	1
1 OPPILAITOKSEN TARKOITUS JA TOIMINTA-AJATUS	2
2 TAITEEN PERUSOPETUS	2
2.1 Taiteen perusopetuksen tehtävät	2-3
2.2 Taiteen perusopetuksen arvot ja yleiset tavoitteet	3
2.3 Oppilaitoksen arvot	3
3 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN	4
3.1 Oppimiskäsitys	4
3.2 Oppimisympäristö	4-5
3.3 Toimintakulttuuri	5
3.4 Työtavat tanssinopetuksessa	5
3.5 Oppilaaksi ottaminen	6
3.6 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen	6
3.7 Tanssin opintopolut	6
3.8 Varhaisiän opinnot	7
4 LAAJA OPPIMÄÄRÄ	7
4.1 Yleiset tavoitteet	7-8
4.2 Perusopintojen tarkoitus, tavoitteet ja keskeiset sisällöt	8-9
4.3 Syventävien opintojen tarkoitus, tavoitteet ja keskeiset sisällöt	9-10
4.4 Opintojen rakenne, laajuus ja eteneminen	10
4.5 Perusopintojen opintokokonaisuudet ja sisällöt	10
4.6 Syventävien opintojen opintokokonaisuudet, sisällöt ja suuntautumisvaihtoehdot	11
4.7 Tanssin lajikohtainen tekniikkaopetus	11
5 ERIKOISKOULUTUSRYHMÄT	11
6 OPPIMISEN ARVIOINTI JA TODISTUKSET	11
6.1 Arvioinnin tarkoitus, tavoitteet ja menetelmät	11-12
6.2 Arvioinnin kohteet	12
6.3 Arvioinnin menetelmät	12
6.3.1 Arviointi opintojen aikana	12
6.3.2 Arviointi opintojen loppuksi	12-13
6.3.3 Laajan oppimäärän lopputyö	13
6.4 Todistukset ja niihin merkittävät tiedot	13
7 YLEINEN OPPIMÄÄRÄ	14
7.1 Yleiset tavoitteet	14
7.2 Opintojen rakenne ja laajuus	14
7.3 Oppimäärän opintokokonaisuudet	14
7.4 Yleisen oppimäärän tarkoitus	15
7.5 Yhteisten opintojen tarkoitus, tavoitteet ja keskeiset sisällöt	15
7.6 Teemaopintojen tarkoitus, tavoitteet ja keskeiset sisällöt	15-16
7.7 Oppimisen arviointi yleisen oppimäärän opetuksessa	16
7.7.1 Arviointi opintojen aikana	16
7.7.2 Todistus opintojen päätteeksi	16
8 AIKUISTEN TANS SINOPETUS	17
9 KISARYHMÄT	17
10 OPPIMÄÄRÄN JA OPETUKSEN YKSILÖLLISTÄMINEN	17
11 ERITYISRYHMÄT	17
12 OPPILAITOKSEN TOIMINNAN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN	17-18
13 YHTEISTYÖ HUOLTAJ IEN JA MUIDEN TAHOJ EN KANSSA	18
14 OPETUSSUUNNITELMAN VOIMAANTULO	18
LIITTEET JA LÄHTEET	19

1 OPPILAITOKSEN TARKOITUS JA TOIMINTA-AJATUS

Vuonna 2004 perustetun Jyväskylän Tanssiopisto- Jyväskylän Tanssiyhdistys ry:n tarkoituksena on edistää tanssin harrastusta Jyväskylän seudulla ja edistää eri taiteenalojen välistä yhteistyötä ja verkottumista Jyväskylässä, sen ympäristössä sekä valtakunnallisesti. Yhdistys jatkaa 1982 perustetun tanssikoulu Saran perinteitä, osittain samalla henkilökunnalla.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys toimii Jyväskylän Tanssiopiston nimellä ja järjestää monipuolista, tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää tanssin taiteen perusopetusta, sekä laajaa että yleistä oppimäärää, ensisijaisesti lapsille ja nuorille sekä aikuisille. Opetus on ryhmäopetusta, joka toteutetaan opintokokonaisuuksittain ikä- ja tasoluokittain etenevästi.

Oppilaitoksen järjestämä tanssin taiteen perusopetus täyttää taiteen perusopetukselle laissa ja asetuksessa (633/1998, 5§ 1 mom. ja 8§ 2 mom. ja 813/1998) määrätyt tehtävät ja tavoitteet. Opetussuunnitelmat pohjautuvat opetushallituksen antamiin taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin (186639, OPH-2069-2017) sekä taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin (186640, OPH-2069-2017).

Kumpaankin oppimäärään kuuluvien oppilasesitysten järjestämisen lisäksi yhdistys tuo kaupunkiin mahdollisuuksien mukaan sekä koti- että ulkomaalaisten ammattitanssijoiden vierailuja niin lyhytkurssien opettajina kuin näytöstilaisuuksien vierailuesiintyjinä. Lisäksi yhdistys järjestää kokouksia, tanssitietous- ja tiedotustilaisuuksia sekä toimii yhteistyössä muiden alan paikallisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa.

Yhdistyksen missio on tanssin taiteen perusopetuksen saavutettavuuden lisääminen. Sen mahdollistamiseksi yhdistys pyrkii kehittämään Tanssikummi- ja vapaaoppilastoimintaa sekä yhteistyötä koulujen ja päiväkotien kanssa mm. hakemalla rahoitusta tanssin perusopetuksen järjestämiseen myös koulujen ja päiväkotien tiloissa koulu- ja päiväkotipäivän aikana tai heti sen jälkeen. Yhteistyössä Jyväskylän kaupungin opetustoimen kanssa yhdistys järjestää tanssiesityksiä ja tanssin työpajoja alueen kouluissa. Toinen strateginen painopiste on viedä tanssin hyvinvointivaikutusta vanhuksille mm. viemällä lapsia esiintymään palvelutaloihin ja ja hoitolaitoksiin sekä järjestämällä niissä senioritanssituokioita.

Toimintansa rahoittamiseksi yhdistys kerää oppilasmaksuja, jäseniltään jäsenmaksua, järjestää pääsymaksullisia näytöksiä ja muuta varainkeräystoimintaa sekä vastaanottaa avustuksia ja lahjoituksia. Yhdistyksen toiminta on voittoa tavoittelematonta.

Yhdistys noudattaa tanssinopettajien työehtosopimusta ja työllistää pääsääntöisesti vuosittain 8-10 päätoimista ja 13-15 sivutoimista tanssinopettajaa, sekä mahdollisuuksien mukaan osa-aikaisesti tuottajan, puvustajan, siivoijan, toimistoapulaisen ja säestäjän. Tanssiopiston rehtorina toimii LitM Tuija Nikkilä. (Liite 1. Jyväskylän Tanssiyhdistys ry:n vuosikertomus 2016-2017)

2 TAITEEN PERUSOPETUS

2.1 Taiteen perusopetuksen tehtävät

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. (oph-2068-2017)

2.2 Taiteen perusopetuksen arvot ja yleiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen vaikuttaa aktiivisesti omaan elämäänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä.

Opetuksen lähtökohtana ovat kullekin taiteenalalle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta.

Taiteen perusopetus luo pohjaa emotionaalille, esteettiselle ja eettiselle kasvulle vahvistamalla aisti- ja tunneherkkyyttä. Se tukee lasten ja nuorten opiskelu- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Taiteen oppimisella kehitetään myös kulttuurista lukutaitoa ja innovatiivisuutta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle. (oph-2068-2017)

Taiteen perusopetus tukee oppilaan minän ja ympäröivän todellisuuden jäsentämistä. Oppilas rakentaa maailmankuvaansa ilmaisemalla taiteen keinoin omia kokemuksiaan ja itselleen merkityksellisiä elämän sisältöjä. Oppimisessa keskeistä on taiteen tekeminen ja kokemisen ilo, halu, taito ja uteliaisuus sekä rohkeus tulkita taidetta persoonallisesti. Taiteen oppiminen on kokonaisvaltaista ja siinä pyritään korostamaan taiteidenvälisyyttä. Opetuksessa pyritään ottamaan huomioon oppilaiden yksilölliset erot ja tukemaan oppilaan kehittymistä hänen omista lähtökohdistaan alkaen huomioimalla heidän vahvuutensa, potentiaalinsa ja kiinnostuksen kohteensa.

Opetuksen järjestämisessä otetaan huomioon, että taiteellinen työskentely on pitkäjänteistä. Ilmaisutaitojen oppiminen tapahtuu portaittain ja vaatii aikaa. Oppiminen perustuu elämykselliseen ja tutkivaan oppimiseen. Se on suunnitelmallista ja siinä korostuvat henkilökohtaisten tavoitteiden määrittely ja niiden mukaan eteneminen sekä itsearviointi. Opetuksessa painottuu yhdessä oppiminen. Tavoitteena on luoda opetustilanteissa myönteinen ilmapiiri, joka kehittää oppilaan kykyä toimia vuorovaikutuksessa muiden oppilaiden ja opettajan kanssa.

2.3 Oppilaitoksen arvot

Jyväskylän Tanssiopiston arvot ovat:

- oppilaiden huomioiminen yksilönä
- kannustava ja avoin ilmapiiri
- osallistavuus ja oppilaslähtöisyys
- yhteisöllisyys
- tasa-arvoisuus ja syrjäytymisen ehkäisy
- saavutettavuuden lisääminen
- tanssilajien sekä ikä- ja tasoryhmien monipuolisuus
- luovuuteen rohkaiseminen
- oppilaan kokonaisvaltaisen kasvun tukeminen
- terveelliset elämäntavat
- aktiivinen vuorovaikutus oppilaiden ja vanhempien kanssa
- ammattitaitoinen tanssin taiteen perusopetus
- opettajien hyvinvointi ja ammattitaidon kehittäminen
- aktiivinen toiminta tanssin kentällä paikallisesti ja valtakunnallisesti
- taiteiden välinen yhteistyö
- ekologisuus, kestävä kehityksen periaatteiden noudattaminen

3 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

3.1 Oppimiskäsitys

Opetussuunnitelma perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Oppilas oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Oppimisen lähtökohtana ovat kunkin oppilaan aiemmat kokemukset ja hänen osaamisensa. Oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Se on vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti ja on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oleennaista oppimisessa on oppilaan oma toiminta ja luottamus omiin mahdollisuuksiinsa oppijana. Lisäksi tahdolla oppia ja kehittyvällä taidolla toimia yhdessä on merkitystä oppimiselle. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia. Tavoitteena on, että oppilas kehittää ja syventää omaa luovuuttaan ja taiteellista ilmaisuaan elämyksellisen, tutkivan ja toiminnallisen oppimisen avulla.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

Oppiminen on tavoitteellista, ja erilaisissa tilanteissa työskennellään opettajan ohjauksessa, vuorovaikutuksessa opettajan ja ryhmän kanssa sekä itsenäisesti. Opettajalla on keskeinen merkitys sekä oppilaan oppimistaitojen että oppimisympäristön kehittämisessä sellaiseksi, että se mahdollistaa erilaisten oppilaiden edistymisen.

Vuorovaikutustaidoilla sekä kyvyllä ilmaista itseään ja ymmärtää muita on tärkeä merkitys yksilön toimintakyvylle ja hyvinvoinnille kulttuurisesti monimuotoisessa maailmassa. Taito kuunnella toisia, tunnistaa ja ymmärtää eri tunteita ja näkemyksiä kuuluu hyvään vuorovaikutukseen ja kulttuuriseen osaamiseen. Myönteisten ihmissuhteiden luominen ja ongelmatilanteiden rakentava ratkaiseminen edellyttävät yhteistyötaitoja. Tanssinopetus on ryhmäopetusta, jossa on tärkeää että oppilaat oppivat toimimaan yhteistyössä muiden kanssa. Opetustilanteissa oppilaita kuunnellaan, kuullaan ja heidän kanssaan keskustellaan sekä ohjataan heitä ottamaan huomioon toiset. Näin oppilaille syntyy kokemus jokaisen arvostamisesta ja ryhmän ja yhteisön jäsenyydestä. Erilaisia työtapoja käyttäen oppilaille annetaan mahdollisuus harjoitella vuorovaikutus- ja ilmaisutaitoja turvallisesti vertaisryhmän kanssa. Opettajan tehtävänä on pari- ja ryhmätyöskentelyn avulla rohkaista oppilaita tutustumaan toisiinsa ja toimimaan yhdessä ystävällisesti ja arvostavasti kaikkien kanssa. Oppilaita ohjataan hyväksymään erilaisuus ja kannustamaan toistensa suorituksia.

3.2 Oppimisympäristö

Jyväskylän Tanssiopisto tarjoaa fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisen ja hyvän oppimisympäristön. Hyvä oppimisympäristö tukee oppilaan monipuolista ja turvallista kasvua ja oppimista sekä antaa onnistumisen kokemuksia, ja se on ilmapiiriltään avoin, myönteinen, innostava ja rohkaiseva. Tarkoituksenmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö mahdollistavat opetussuunnitelman perusteiden mukaisen oppimisen. Mahdollisuuksien mukaan pyritään tarjoamaan mahdollisuuksia kokemuksiin monipuolisista oppimisympäristöistä, oppitunteja ja esiintymisiä voidaan pitää myös muualla kuin tanssisalissa ja perinteisellä näyttämöllä esim. ulkona tai julkisissa tiloissa. Monipuolisten oppimisympäristöjen tavoitteena on myös luoda edellytyksiä taiteiden välisen osaamisen kehittämiseen. Opetuspaikkojen fyysinen turvallisuus varmennetaan opetuspaikkakohtaisilla turvallisuussuunnitelmillä. Osa turvallista oppimisympäristöä on myös oppilaiden tietoturvasuoja, joka varmennetaan Jyväskylän Tanssiopiston rekisteriselosteessa kuvatuilla toimenpiteillä ja joka päivitetään 25.05.2018 alkaen EU:n tietosuojasetuksen (GDPR = General Data Protection Regulations) mukaiseksi.

Oppilasta innostetaan kehittämään omaa osaamistaan ja asettamaan omia tavoitteita sekä kannustetaan työskentelemään itsenäisesti ja toisten kanssa sekä kartuttamaan osaamistaan myös oppilaitoksen ulkopuolella. Oppilasta kannustetaan tutustumaan tanssitaiteen historiaan ja nykypäivään omatoimisesti etsimällä tietoa internetistä sekä käymällä katsomassa tanssiesityksiä.

Taiteellinen työskentely on pitkäjänteistä ja taitojen oppiminen tapahtuu vähitellen ja vaatii aikaa. Oppiminen perustuu tekemällä oppimiseen, suunnitelmallisuuteen sekä kykyyn arvioida omaa oppimista. Opetuksessa painottuvat yhdessä opiskelu ja oppiminen. Opetuksessa oppilasta tuetaan löytämään itselle sopivia työtapoja ja taitoja tavoitteelliseen ja pitkäjänteiseen tanssijana kehittymiseen. Opetuksessa pyritään tukemaan erilaisia oppijoita, esimerkiksi ottamaan huomioon tyttöjen ja poikien erot fyysisessä ja psyykkisessä kehityksessä. Enenevässä määrin esitysten ja oppituntien osien videotointia käytetään työskentelytapana, joka on oppilaita innostava ja tukee erityisesti paremmin visuaalisesti oppivia oppilaita.

Oppimisympäristöön kuuluvat myös kontaktit ympäröivään kulttuuri- ja työelämään sekä toisiin oppi- ja taidelaitoksiin. Jyväskylän Tanssiopistolla on ollut mm. koko toimintansa ajan säännöllisesti toteutuva ja runsas esitysyhteistyö Jyväskylän kaupunginteatterin kanssa (n. 20 esitystä lukuvuodessa) ja tätä hedelmällistä yhteistyötä on tarkoitus jatkaa vuosittain kuten myös moninaisia muita yhteistyöhankeita tanssin ja muiden taiteen alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa.

Oppimisympäristöjä pyritään monipuolistamaan mm. kehittämällä aktiivisesti yhteistyötä kaupungin opetus-, sivistys- ja sosiaalitoimen kanssa, jotta enenevässä määrin tanssin taiteen perusopetusta voitaisiin järjestää myös koulujen ja päiväkotien tiloissa koulu- ja päiväkotipäivän aikana tai heti sen jälkeen sekä yhä useammin viemään tanssiesityksiä ja tanssin työtapoja alueen kouluihin, päiväkoteihin sekä palvelutaloihin ja hoitolaitoksiin.

3.3 Toimintakulttuuri

Jyväskylän Tanssiopiston toimintakulttuuria arvioidaan ja kehitetään siten, että se edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Kehittämisessä otetaan huomioon, että toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä sen jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista, joista osa on tiedostettuja, osa tiedostamattomia ja joskus myös tahattomia. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa ja vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta. Toimintakulttuuri vaikuttaa sen piirissä oleviin riippumatta siitä, tunnistetaanko sen merkitys ja vaikutukset vai ei.

Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja kestävää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Lasten ja nuorten kanssa työskentelevien on tärkeä tiedostaa, että heidän tapansa toimia ja olla vuorovaikutuksessa välittyy mallina lapsille ja nuorille.

Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen.

Toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa toimintatapojen, pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä. Olennaista toimintakulttuurin kehittämisessä on oppilaitoksen johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi sekä henkilöstön ja oppilaiden ja huoltajien osallisuuden turvaaminen ja sitoutuneisuus yhteisiin toimintatapoihin. Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä oppilaitosyhteisön sisäisessä että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä. Toimintakulttuuria kehitetään mm. kokeilemalla monipuolisia työtapoja, uusia ratkaisuja oppimisympäristöihin sekä kehittämällä ammatillista osaamista. Järjestelmällinen itsearviointi on tärkeää toimintakulttuurin kehittämiselle.

3.4 Työtavat tanssin opetuksessa

Sekä yleisen että laajan oppimäärän opetuksen lähtökohtana ovat oppimäärän tavoitteet sekä oppilaiden tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Opetuksessa hyödynnetään erilaisia ryhmä-, pari ja yksilöopetuksen muotoja. Oppilaille luodaan tilaisuuksia vuorovaikutukseen ja yhteisölliseen oppimiseen ja tilanteen mukaan myös yksilölliseen ja omatoimiseen työskentelyyn. Ryhmäopetus tarjoaa mahdollisuuksia monipuoliseen ilmaisuun, kokemukselliseen oppimiseen ja osaamisen monipuoliseen osoittamiseen. Työtapojen monipuolisuutta edistetään muun muassa hyödyntämällä teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Opetuksen toteutuksessa kiinnitetään huomiota sukupuolittuneiden asenteiden ja käytänteiden tunnistamiseen ja muuttamiseen.

3.5 Oppilaaksi ottaminen

Jyväskylän Tanssiopistoon otetaan oppilaat ilmoittautumisjärjestyksessä. Uudet oppilaat sijoitetaan tunneille oppilaan iän, taitotason ja aiempien tanssiopintojen perusteella. Jatkat oppilaat saavat lukuvuosittain opettajien antaman henkilökohtaisen suosituksen seuraavan lukuvuoden tunneiksi. Opettaja voi harkintansa mukaan siirtää oppilaan tämän osaamisen perusteella tasolta toiselle.

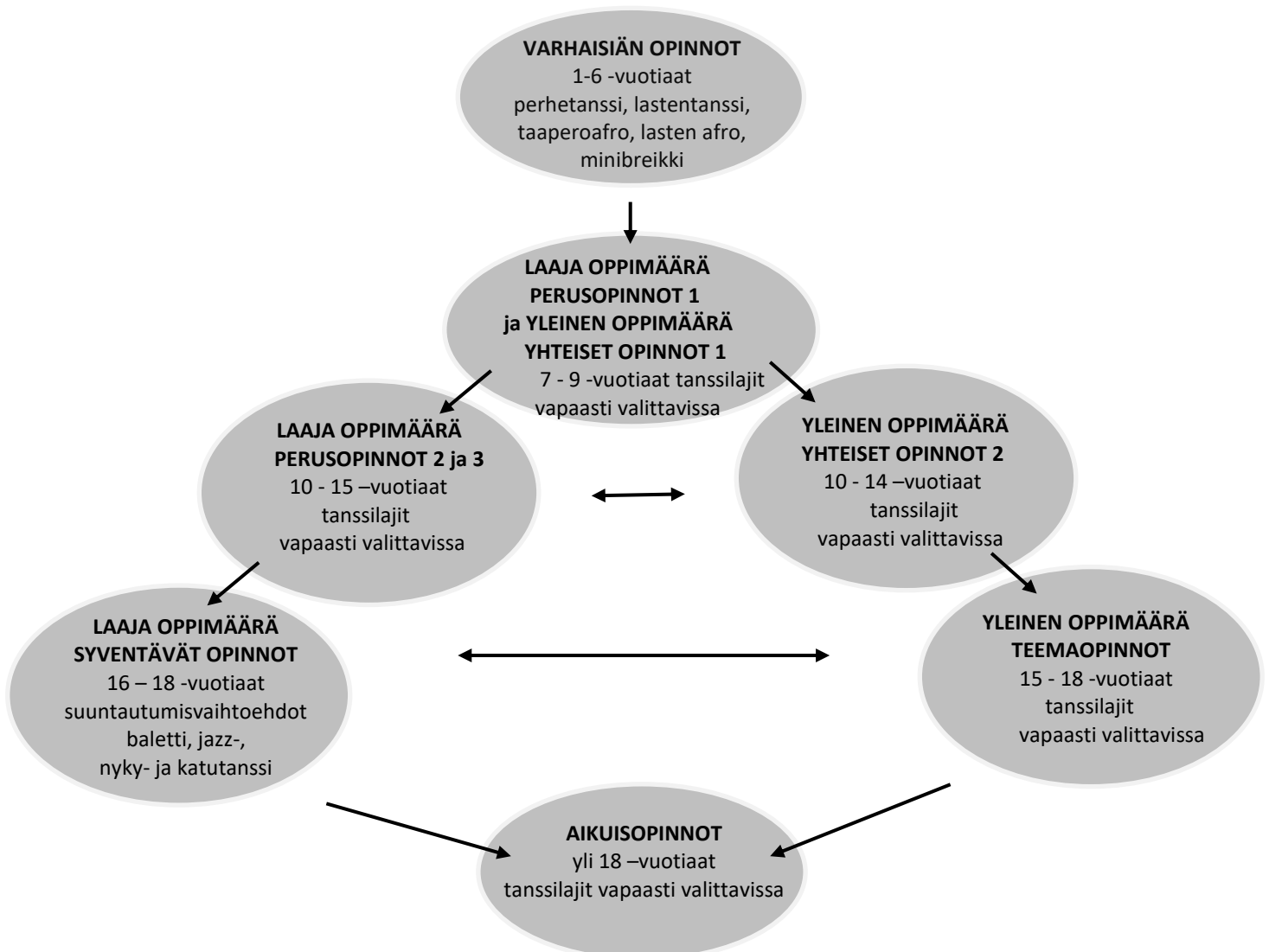
3.6 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluetun opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

3.7 Tanssin opintopolut

Jyväskylän Tanssiopistossa oppilas voi valita joko laajan tai yleisen oppimäärän opinnot. Kumpaakin oppimäärää voi edeltää varhaisiän opinnot ja kummankin oppimäärän suorittamisen jälkeen tanssia voi jatkaa ensin aikuisopinnoissa ja myöhemmin 60+ tanssitunneilla. Tavoitteena on tarjota mahdollisuus harrastaa tanssia koko elinkaaren ajan oman ikäryhmän tunneilla. Laajan ja yleisen oppimäärän oppilaat käyvät opintojen alussa pääsääntöisesti samoilla oppitunneilla. Oppimäärien suoritukset eroavat niihin kuuluvien tuntimäärien ja saavutettavien tavoitteiden tasolla.

Kaavio: Tanssin opintopolut, laaja ja yleinen oppimäärä

3.8 Varhaisiän tanssinopetus

Varhaisiän tanssinopetus voi edeltää sekä laajan että yleisen oppimäärän perusopintoja, mutta niitä ei lasketa osaksi oppimäärien kokonaistuntimääriä. Varhaisiän opetusta annetaan 1-6 vuotiaille lastentanssin, perhetanssin, taaperoafron ja minibreikin tunneilla, omista ikäryhmissä, nuorimmat ovat tunneilla yhdessä vanhemman kanssa. Tarjottavat tanssinlajit ja ryhmät voivat vaihdella lukuvuosittain opetusresursseista riippuen. Pyynnöstä varhaisiän oppilaat saavat todistuksen, josta käy ilmi tanssilaji, opintoaika ja opettaja.

Varhaisiän tanssiopintoja toteutetaan lastentanssin opetussuunnitelmaa noudattaen. Tavoitteena on lapsen luovuuden ja kehontuntemuksen sekä sosiaalisten taitojen kehittäminen. Leikinomainen toiminta edistää lapsen tanssin perustaitoja, ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia. Opetuksen tehtävänä on herättää tanssin ilo ja tukea itseilmaisun ja itseluottamuksen kehittymistä turvallisessa oppimisympäristössä. Opetuksen kokemuksellisuutta ja elämyksellisyyttä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet. Tavoitteena on tutustuttaa lasta tanssitunnin tapakulttuuriin sekä herättää kiinnostus ja motivaatio, joka kannustaa pitkäjänteisen tanssin harrastuksen pariin. (Liite 2. Lastentanssin sisältö OPS)

Fyysis-motoristen ja tanssiteknisten perusharjoitteiden kautta pyritään kehittämään monipuolisia valmiuksia, niin että eteneminen tanssiopinnoissa on luontevaa. Opetuksessa otetaan huomioon yksilöllisesti ikäkauden mukaiset edellytykset.

Tunneilla tutustutaan tanssin perusteisiin sekä työskentelyyn ryhmässä, parin kanssa ja yksin. Opetellaan hahmottamaan muotoa, tilaa, musiikkia ja rytmiä sekä harjoitellaan monipuolisesti tanssiteknisiä asioita, perusasentoja ja liikkeitä kullekin ikäkaudelle sopivassa muodossa. Fyysis-motoristen harjoitteiden lisäksi tuntiin kuuluu runsas luova aines, joka johdattaa lasta löytämään kehon ilmaisun mahdollisuudet ja tanssin ilon. Varhaisiän opinnot tukevat oppilaan laaja-alaista osaamista.

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Laaja-alaisen osaamisen kehittyminen alkaa varhaislapsuudessa ja jatkuu läpi elämän. Lasten laaja-alaisen osaamisen kehittymiseen vaikuttaa opeteltavia tietosisältöjä enemmän se, miten opetuksessa työskennellään, millaisiksi oppimisympäristöt rakennetaan sekä miten lasten oppimista ja hyvinvointia tuetaan. (OKM muistio 28.6.2012 17 Esiopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet)

4. LAAJA OPPIMÄÄRÄ

4.1 Yleiset tavoitteet

Tanssin perusopetuksen laajan oppimäärän yleisinä tavoitteina on, että oppilas

- saa mahdollisuuden kokea ja vaalia tanssin iloa
- saa mahdollisuuden opiskella tanssia tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti sekä kehittää tanssin ammatillisissa ja korkea-asteen opinnoissa tarvittavia valmiuksia.
- rakentaa omakohtaisen suhteen tanssiin ja saa siten edellytyksiä elinikäiselle taiteen harjoittamiselle ja aktiiviselle kulttuuriselle osallisuudelle.
- rohkaistuu ilmaisemaan itseään kehollisesti sekä kehittää ja syventää omaa omaa luovuuttaan ja taiteellista ilmaisuaan elämyksellisen ja tutkivan oppimisen avulla.
- muodostaa laaja-alaisen käsityksen tanssin muodoista, tehtävistä ja mahdollisuuksista erilaisissa toimintaympäristöissä sekä innostuu käyttämään tanssia myös yhteistyön, vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä.
- kehittää kehollista tietoisuuttaan ja sen avulla vahvistaa oman identiteettinsä muotoutumista ja kehittää itsetuntemustaan sekä ymmärrystään muista ja ympäröivästä maailmasta.
- kehittää monipuolisesti ja tasapainoisesti tanssissa tarvittavia fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia valmiuksiaan ja taitojaan omista lähtökohdistaan alkaen.
- omaksuu terveellisen ja liikunnallisen elämäntavan ja oppii huolehtimaan kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnistaan
- oppii toimimaan ryhmän ja yhteisön jäsenenä ja saa siten tukea kokonaisvaltaiselle kasvulle sivistyneeksi, suvaitsevaisiksi ja jokaisen erilaisuutta kunnioittavaksi kansalaiseksi.
- osallistuu erilaisiin tanssi- ja taidetapahtumiin ja esityksiin sekä esiintyjänä että katsojana ja saa siten

mahdollisuuksia osaamisen monipuoliseen ja päämäärätietoiseen kehittämiseen sekä taiteesta nauttimiseen.

- kokee oppimisen iloa, saa vahvistusta opiskelumotivaatiolleen ja kehittää luovaa ajatteluaan, monilukutaitoaan, kriittistä ajatteluaan sekä oppimisen taitojaan.
- oppii asettamaan omia oppimistavoitteita ja tekemään opintoihin liittyviä valintoja niiden pohjalta sekä opintojen edetessä ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan.
- oppii tarkastelemaan taiteenalaan historiallisena, yhteiskunnallisena ja ajankohtaisena ilmiönä sekä rakentamaan toiminnassaan yhteyksiä taiteiden ja tieteiden välille.

4.2 Perusopintojen tarkoitus, tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Laajan oppimäärän perusopintojen tarkoituksena on, että oppilas luo omakohtaisen, kokemuksellisen suhteen tanssiin ja sitä kautta sitoutuu pitkäjänteiseen työskentelyyn tanssin parissa. Opintojen aikana oppilas harjoittelee ja kehittää valitsemansa tanssilajin tai -lajien keskeisiä fyysis-motorisia ja ilmaisullisia taitoja. Perusopintojen aikana suoritetaan opintokokonaisuuksia, jotka sisältävät tavoitteita useilta eri tavoitealueilta. Tavoitealueet ovat *Hyvinvointi ja kehoisuus*, *Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen*, *Taito ja taide* sekä *Esiintyminen*. Perusopintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia oppilaan valinnan mukaan. (Liite 3. Laajan oppimäärän perusopintojen tavoitteet ja arviointikriteerit)

Perusopintojen tavoitteet tavoitealueittain:

Hyvinvointi ja kehoisuus

Tavoitteena on, että oppilas

- kokee tanssin iloa ja saa onnistumisen kokemuksia
- suhtautuu myönteisesti omaan kehoonsa ja sen haastamiseen
- kehittää kehontietoisuutta ja –hallintaa
- oppii pitämään huolta kehostaan ja noudattamaan terveellisiä elämäntapoja
- saa tukea terveen itsetunnon kehittämiseen, fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin sekä omasta terveydestä ja ravitsemuksestaan huolehtimiseen
- harjaantuu arvioimaan itseään ja omaa suoritustaan
- tunnistaa omia vahvuuksiaan ja haasteitaan ja oppii asettamaan realistisia tavoitteita tanssin eri osa-alueilla.

Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen

Tavoitteena on, että oppilas

- kunnioittaa omaa ja muiden kehoilista ilmaisua ja tanssia
- osaa toimia ryhmässä ja osallistua ryhmälähtöiseen luovaan, taiteelliseen prosessiin
- antaa tilaa toisille ja suhteuttaa oman liikkumisensa tilaan ja toisten liikkumiseen
- harjaantuu vastaanottamaan ja antamaan rakentavaa palautetta
- osaa sanallistaa ja jakaa kokemuksiaan tanssista ja taiteesta
- oppii tanssiin liittyvää tapa- ja opiskelukulttuuria
- saa kokemuksia tanssiesityksistä katsojana ja avartaa siten tanssietouttaan

Taito ja taide

Tavoitteena on, että oppilas

- harjoittelee valitsemaansa tanssilajiin tai -lajeihin liittyvää kehoilista artikulaatiota
- kehittää fyysis-motorisia taitoja ja ilmaisullisia laatuja
- avartaa liikkeellistä ja ilmaisullista sanastoa sekä musiikin tuntemusta ja tulkintaa
- käyttää mielikuvitustaan ja luovuuttaan tanssissa
- harjaantuu liike- ja tanssi-improvisaatioon liittyvissä taidoissa
- ymmärtää pitkäjänteisen työskentelyn merkityksen tanssitaidon kehittämisessä
- avartaa tanssikäsitystään tutustumalla tanssitaiteen kulttuurisiin elementteihin ja ilmiöihin
- ymmärtää tanssin suhdetta muihin taiteisiin.

Esiintyminen

Tavoitteena on, että oppilas

- harjaantuu toimimaan erilaisissa esiintymistilanteissa ja -ympäristöissä

- osaa valmistautua esiintymistilanteisiin
- ottaa vastuun omasta osuudestaan esityskokonaisuudessa
- harjaantuu tanssimaan ja esiintymään yksin, parin kanssa että ryhmässä
- harjaantuu kokonaisvaltaiseen ilmaisuun
- saa tilaisuuksia oman taiteellisen prosessin toteuttamiseen ja esiintuomiseen

Keskeiset sisällöt

Perusopintojen keskeisiä sisältöjä ovat kehotietoisuutta ja hyvinvointia tukevat harjoitteet, jotka liittyvät muun muassa kehon linjaukseen, kineettisiin liikeketjuihin, lämmittelyyn ja palautumiseen. Opinnoissa perehdytään kuhunkin tanssilajiin liittyvään tyyliin, liikesanastoon, motorisiin taitoihin, ilmaisullisiin laatuviin ja keholliseen artikulaatioon. Perusopinnoissa oppilas opiskelee itsenäistä ja oma-aloitteista työskentelyä sekä harjoittelun aikana että esiintymistilanteissa. Ryhmän jäsenenä toimimista edistävät harjoitteet liittyvät vuorovaikutukseen, kommunikaatioon ja ilmaisuun. Myös esiintymistilaisuuksiin liittyvä käytännöllinen tieto ja toiminta ovat osa perusopintojen sisältöjä.

4.3 Syventävien opintojen tarkoitus, tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Syventävissä opinnoissa oppilas painottaa tanssiopintojaan haluamallaan tavalla. Syventävien opintojen aikana suoritetaan opintokokonaisuuksia, jotka sisältävät tavoitteita useilta eri tavoitealueilta. Tavoitealueet ovat *Hyvinvointi ja kehollisuus*, *Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen*, *Taito ja taide* sekä *Esiintyminen*. Syventäviin opintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia oppilaan valinnan mukaan. (Liite 4. Laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet ja arviointikriteerit)

Syventävien opintojen tavoitteet tavoitealueittain:

Hyvinvointi ja kehollisuus

Tavoitteena on, että oppilas

- tunnistaa tanssin vaikutuksia omalle hyvinvoinnilleen
- osaa rytmittää lepoa ja harjoittelua
- tunnistaa omia vahvuuksiaan ja haasteitaan ja osaa arvioida itseään ja omaa suoritustaan
- osaa itse hakea tietoa hyvinvointiin ja terveelliseen elämäntapaan liittyvistä asioista

Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen

Tavoitteena on, että oppilas

- kunnioittaa jokaisen yksilöllisyyttä, erilaisia näkemyksiä ja kehollisen kokemuksen ainutlaatuisuutta
- osallistuu aktiivisesti ja rakentavasti ryhmälähtöiseen luovaan prosessiin
- osaa sanallistaa tanssiteosten ja taiteen tuottamia kokemuksia ja omia tulkintojaan niistä
- kehittää kokonaisvaltaista tietoisuutta ryhmän yhteisestä liikkeellisestä tapahtumasta
- oppii tekemään vertaisarviointia rakentavasti.

Taito ja taide

Tavoitteena on, että oppilas

- syventää valitsemansa tanssilajiin liittyvää kehollista artikulaatiota, fyysis-motorisia taitoja ja ilmaisua sekä musiikin tuntemusta ja tulkintaa
- kehittää kehontietoisuutta ja -hallintaa
- syventää liike- ja tanssi-improvisaatioon liittyviä taitojaan
- osaa suunnata opiskeluaan ja asettaa itselleen lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita
- hakeutuu omatoimisesti taide-elämysten pariin sekä tutustuu joihinkin merkittäviin tanssiteoksiin
- ymmärtää tanssin olemusta ja suhdetta muihin taiteisiin ja yhteiskuntaan.
- tutustuu tanssin historiaan avartuen siten tanssitietouttaan

Esiintyminen

Tavoitteena on, että oppilas

- osaa valmistautua itsenäisesti esiintymistilanteisiin
- kantaa vastuuta erilaisissa esiintymistilanteissa ja -ympäristöissä
- sovittaa ilmaisunsa esittämänsä teoksen tyyliin ja sisäiseen maailmaan

- harjoittelee koreografian ja komposition suunnittelua ja toteuttamista
- saa kokemuksia ja tietoa muun muassa äänen ja visuaalisuuden merkityksestä tanssiteoksen osatekijöinä.

Keskeiset sisällöt

Syventävien opintojen keskeisiä sisältöjä ovat kehotietoisuutta ja hyvinvointia tukevat harjoitteet, jotka liittyvät muun muassa kehon linjaukseen, kineettisiin liikeketjuihin, lämmittelyyn, palautumiseen ja rasitusvammojen ennaltaehkäisyyn. Tietous terveellisestä ravitsemuksesta sekä anatomian ja kinesiologian perusteet auttavat edistämään omaa hyvinvointia.

Opinnoissa syvennetään kuhunkin tanssilajiin liittyvän tyylin, liikesanaston, motoristen taitojen sekä ilmaisullisen ja kehollisen artikulaation hallintaa. Ryhmälähtöistä luovaa prosessia edistävät harjoitteet liittyvät vuorovaikutuksen ja ilmaisun lisäksi kompositioon ja koreografiseen prosessiin. Esiintymistilaisuuksiin liittyvä käytännöllinen tieto ja toiminta, kuten levon ja ravinnon merkitys esiintymiseen valmistautumisessa ja esiintymisjännityksen hallinta, ovat myös syventävien opintojen sisältöjä. Opintoihin sisältyy tanssi- ja musiikkietoutta sekä tietoa tanssimuotojen kulttuurisesta ja historiallisesta taustasta. Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan taiteidenvälisiä projekteja ja tapahtumia.

4.4 Opintojen rakenne, laajuus ja eteneminen

Tanssin laajan oppimäärän mukaiset opinnot muodostuvat perusopinnoista ja niille rakentuvista syventävistä opinnoista. Varhaisiän tanssinopetus voi edeltää laajan oppimäärän perusopintoja, mutta niitä ei lasketa osaksi laajan oppimäärän kokonaistuntimäärää. Syventävien opintojen aloittaminen edellyttää oppilaalta sitä, että hän on suorittanut tanssin laajan oppimäärän mukaiset perusopinnot tai että hänellä on vastaavat tiedot ja taidot kuin tanssin perusopinnot suorittaneella oppilaalla. Tarvittaessa oppilaalle voidaan antaa lisäaikaa suorittaa opinnot loppuun laajan oppimäärän aikuisopinnoissa.

Perus- ja syventävien opintojen laskennallinen laajuus on yhteensä 1300 oppituntia (oppitunnin pituus on 45 min). Lukuvuoden pituus on pääsääntöisesti 33 opetusviikkoa. Laaja oppimäärä rakentuu opintokokonaisuuksista, joissa oppilaat etenevät tasolta toiselle valmiuksiensa mukaan. (Liite 5. Laajan oppimäärän opintokokonaisuudet)

- Varhaisiän opinnot: 1-6 v. 1 x 45 min viikossa, 1-6 lukuvuotta, opintojen laajuus on 33 oppituntia lukuvuodessa. Opinnot voivat edeltää perusopintoja mutta eivät sisälly laajan oppimäärän laskennalliseen tuntimäärään.
- Perusopinnot: 7-15 v. 1-3 x 45-90 min viikossa. Perusopinnot kestävät keskimäärin 9 lukuvuotta. Opintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja ne koostuvat myöhemmin kuvatuista opintokokonaisuuksista.
- Syventävät opinnot: 16-18 v. 2-6 x 60-90 min viikossa. Syventävät opinnot kestävät pääsääntöisesti 3 lukuvuotta, tarvittaessa opintojen loppuun saattamiseen voidaan antaa lisäaikaa 24 ikävuoteen asti. Opintojen laskennallinen laajuus on 500 tuntia ja ne koostuvat myöhemmin kuvatuista opintokokonaisuuksista.
- Aikuisopinnot: 18-24v. voivat suorittaa laajan oppimäärän loppuun, jonka jälkeen opinnot voivat jatkaa yleisen oppimäärän aikuisopinnoissa.

4.5 Perusopintojen opintokokonaisuudet ja sisällöt

Perusopintojen laajuus on yhteensä 800 h. Oppilas rakentaa oman opintopolkunsa opintokokonaisuudet valitsemalla haluamiensa tanssinlajien tunnit tarjolla olevista tanssinlajeista ja halutessaan voi myös vaihtaa tanssinlajeja opintojen aikana. Tarjolla olevat tanssilajit voivat vaihdella eri lukuvuosina.

Perusopintojen aikana suoritetaan tanssin perusopintojen opintokokonaisuudet 1-3. Oppilas voi suorittaa osan perusopinnoista valitsemalla vaihtoehtoisesti Tanssin monet muodot alkeistason ja/tai perustason opintokokonaisuuden ja/tai Esitysproduktio opintokokonaisuuden. Kaikki opintokokonaisuudet sisältävät tasolta toiselle eteneviä tanssiteknisiä opintoja sekä niiden yhteydessä esiintymisen ja ilmaisun, kehonhuollon ja kehotietoisuuden sekä tanssietoutta ja tanssintuntemuksen opintoja.

4.6 Syventävien opintojen opintokokonaisuudet, sisällöt ja suuntautumisvaihtoehdot

Syventävissä opinnoissa voi oppilas syventää valitsemansa tanssinlajin taitojaan valitsemalla opintokokonaisuuden sisällä neljästä eri suuntautumisvaihtoehdosta, jotka ovat klassinen baletti, nyky-, jazz- ja katutanssi. Opintojen aikana oppilas voi halutessaan myös vaihtaa suuntautumisvaihtoehtoa. Jokainen suuntautumisvaihtoehto sisältää kyseiseen lajigenreen liittyviä tanssilajeja, joista valitsemalla oppilas rakentaa itselleen kunakin lukuvuonna henkilökohtaisen viikkotuntilukujärjestyksen kunkin opintokokonaisuuden tuntimäärien puitteissa. Tarjolla olevat tanssilajit voivat vaihdella eri lukuvuosina.

Suuntautumisvaihtoehdot lajeineen ovat:

- Klassinen baletti, balettitekniikka, varvastossutetekniikka, variaatiot ja karakteri.
- Nykytanssi, nykytanssitekniikka, lattiategniikka, improvisaatio.
- Jazztanssi, jazztanssitekniikka, showtanssi, streetjazz.
- Katutanssi, Hip Hop Fusion, Vogue/Waacking, Commercial.

Syventävien opintojen aikana suoritetaan tanssin syventävä opintokokonaisuus, joka sisältää lopputyön. Opintokokonaisuuden laajuus on yhteensä 500 h. Oppilas voi suorittaa osan syventävistä opinnoista valitsemalla yhden tai useamman vaihtoehdoisen opintokokonaisuuden. Nämä ovat Tanssin monet muodot jatkotason opintokokonaisuus ja Esitysproduktio opintokokonaisuus. Kaikki opintokokonaisuudet sisältävät tasolta toiselle eteneviä tanssiteknisiä opintoja sekä niiden yhteydessä esiintymisen ja ilmaisun, kehonhuollon (anatomia/ravintooppi) ja kehotietoisuuden sekä tanssietouden ja tanssintuntemuksen (tanssi kulttuurisena taidemuotona/ tanssin historia) opintoja, joista osa suoritetaan luentoina, etätehtävinä ja/tai itseopiskeluna.

Lukuvuoden 33 opintoviikon lisäksi järjestetään lyhyempiä kesä- ja tiiviskursseja, jotka toteutetaan laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteita noudattaen ja ne opinnot voidaan lukea osaksi laajan oppimäärän syventävien opintojen opintokokonaisuuksia.

4.7 Tanssin lajikohtainen tekniikkaopetus

Eri tanssin lajien opetuksessa noudatetaan lajikohtaisia opetussuunnitelmia. Klassisen baletin opetus pohjautuu valtakunnalliseen Klassisen baletin opetusohjeistoon. Nykytanssin opetussuunnitelma perustuu Suomen tanssioppilaitosten liiton julkaisemaan Nykytanssin opetusohjeistoon. Jazztanssin opetussuunnitelma perustuu Jyväskylän Yliopiston tanssipedagogiikan opetusmonisteeseen Jazztanssin didaktiikka (Tuija Nikkilä 2001). Katutanssin sekä muiden opettävien tanssinlajien opetussuunnitelmat perustuvat Jyväskylän Tanssiopiston opettajien laatimiin opetussisältö OPSeihin. (Liite 6. Klassisen baletin sisältö OPS, Liite 7. Nykytanssin sisältö OPS, Liite 8. Jazztanssin sisältö OPS, Liite 9. Katutanssin sisältö OPS)

5 ERIKOISKOULUTUSRYHMÄT

Esiintymisestä kiinnostuneilla oppilailla on mahdollisuus hakea klassisen baletin, nykytanssin, jazztanssin ja katutanssin erikoiskoulutusryhmiin. Ryhmiin otetaan valintakokeiden kautta tavoitteelliseen työskentelyyn, monipuoliseen oppimiseen ja erityisesti esiintymiseen motivoituneita oppilaita.

Ryhmien opetus on laajan oppimäärän opetusta, joka toteutetaan laajan oppimäärän opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Osallistuminen erikoiskoulutusryhmään lasketaan osaksi oppilaan laajan oppimäärän perus tai syventävien opintojen opintokokonaisuutta tasoryhmästä riippuen. Oppilaat suorittavat laajan oppimäärän opintokokonaisuuksien lisäksi opintoja kunkin ryhmän erityisten laji- ja tuntivaatimusten mukaisesti. Opetus kehittää erityisesti niitä tiedollisia ja taidollisia valmiuksia, joita tarvitaan hakeuduttaessa ammatilliseen koulutukseen.

6 OPPIMISEN ARVIOINTI JA TODISTUKSET

6.1 Arvioinnin tarkoitus, tavoitteet ja menetelmät

Arvioinnin tarkoituksena on ohjata oppilaan oppimista ja tukea oppilaan tanssillista kehittymistä ja edistymistä opinnoissa sekä rohkaista häntä pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen tanssiharrastukseen. Arvioinnilla pyritään tukemaan oppilaan hyvän itsetunnon kehittymistä ja vahvistamaan edellytyksiä itsearviointiin sekä lisäämään oppilaan halukkuutta kehittää itseään tanssijana.

Säännöllisellä palautteella oppimistilanteissa ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on aina oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

Arviointimenetelmien tulee mitata asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja soveltua käytettyihin opetusmenetelmiin. Arviointi on vuorovaikutteista, se perustuu oppilaan ja opettajan väliseen arviointikeskusteluun ja edistää oppilaiden osallisuutta. Arviointi pohjautuu aina pitkäaikaiseen näyttöön ja kohdistuu sekä oppimisprosessiin että lopputulokseen.

Tanssin perusopinnoissa arvioinnin tarkoitus on motivoida oppilasta opetuksen aikana ja kannustaa itseohjautuvuuteen, oppimaan oppimiseen, vuorovaikutukseen ja yhteistoiminnallisuuteen. Lisäksi arviointi tuottaa opettajalle tietoa siitä, miten opetusta tulisi jatkossa suunnata. Arviointi on oleellinen osa jokapäiväistä oppimisprosessia ja opettamista. Se on vuorovaikutuksellinen neuvottelutilanne, jossa tarkastellaan oppimisprosessin kulkua, siihen vaikuttavia tekijöitä ja osaamisen kehittymistä. Perusopinnoissa oppimisen arvioinnin tarkoituksena on tukea oppilasta erityisesti vuorovaikutustaitojen sekä tanssi- ja ilmaisutaitojen kehittämisessä. Oppilaan itse- ja vertaisarviointitaitojen vahvistamisella on tässä tärkeä tehtävä.

Syventävissä opinnoissa arvioinnin tarkoituksena on tukea ja suunnata oppilaan tanssiopintoja ottaen huomioon oppilaan opinnoilleen ja lopputyölle asettamat tavoitteet. Kaikki arviointi ja palaute annetaan myönteisessä, tulevaisuuteen suuntaavassa ja opiskelua motivoivassa hengessä. Syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödynnetään itsearviointin ja vertaisarviointin tarjoamia mahdollisuuksia.

6.2 Arvioinnin kohteet

Tanssin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat

- hyvinvointi ja kehoisuus
- vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen
- taito ja taide
- esiintyminen

Tavoitteiden toteutumista arvioidaan erillisten arviointikriteerien pohjalta.

6.3 Arvioinnin menetelmät

6.3.1 Arviointi opintojen aikana

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta.

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin perusopintojen ja syventävien opintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Oppilasta perehdytetään taiteenalan arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalla ja hänen huoltajallaan on mahdollisuus halutessaan saada tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista pyytämällä oppilasrekisteriotteen.

6.3.2 Arviointi opintojen loppuksi

Perusopintojen arviointi

Laajan oppimäärän perusopintojen päättyessä oppilas saa todistuksen suoritetuista perusopinnoista. Siihen kirjataan sanallinen arvio oppilaan edistymisestä, osaamisen kehittymisestä ja tavoitteiden saavuttamisen tasosta perusopintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin. Opintojen arviointi perustuu Laajan oppimäärän perusopintojen arvioinnin kriteereihin. (Liite 3. Laajan oppimäärän perusopintojen tavoitteet ja arviointikriteerit)

Syventävien opintojen arviointi

Syventävien opintojen päättyessä oppilas saa päättötodistuksen koko laajan oppimäärän suorittamisesta. Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut taiteenalan laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet. Syventävien opintojen aikana oppilaille annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti.

Koko laajan oppimäärän arviointi perustuu syventävien opintojen arvioinnin kriteereihin. Päättötodistukseen kirjataan sanallinen arvio oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä. Sanallinen arvio kuvaa oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin. Sanallisessa arviossa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia. (Liite 4. Laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet ja arviointikriteerit)

6.3.3 Laajan oppimäärän lopputyö

Syventävien opintojen lopuksi oppilas tekee oman taiteellisen näyttötyöprojektin, valintansa mukaan joko tanssijana (soolo- tai ryhmätanssi) tai koreografina. Näyttötyöprojekti on lopputyö, joka kuuluu tanssin laajan oppimäärän loppuun suorittamiseen. Oppilas asettaa itselleen lopputyöhön tavoitteet ja itsearvioi työn tekoprosessia ja tavoitteiden saavuttamista pohtien, joko kirjallisesti tai muilla keinoin esim. videopäiväkirjalla. Lopputyön arvio vähintään kaksi tanssialan ammattilaista. Työn suorittamisesta tulee maininta laajan oppimäärän päättötodistukseen sekä sen liitteeksi erillinen sanallinen arviointi. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet ja se arvioidaan lopputyön arviointikriteerien perusteella. (Liite 10. Laajan oppimäärän lopputyön arviointikriteerit)

6.4 Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Laajan oppimäärän perusopintojen todistus sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
  - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- sanallinen arvio oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- päivämäärät milloin Jyväskylän kaupunki on myöntänyt Jyväskylän Tanssiopisto- Jyväskylän Tanssiyhdistys ry:lle tanssin taiteen perusopetuksen järjestämisluvan ja hyväksynyt laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Laajan oppimäärän päättötodistus sisältää edellisten lisäksi seuraavat asiat:

- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän syventävät opinnot
  - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
  - syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
- sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän todistukset voivat sisältää liitteitä. Oppilaille annetaan pyydettyä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

7 YLEINEN OPPIMÄÄRÄ

7.1 Yleiset tavoitteet

Tanssin perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteena on, että oppilas

- kokee elämyksiä sekä tanssin ja liikunnan iloa ja saa siten innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä taiteesta nauttimiseen ja oppimisen ilon, opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistämiseen.
- kokee ja ymmärtää tanssin fyysisen toimintansa ja luovuutensa sekä myös taitojen ja tietojen oppimisensa kautta
- luo oman kokemuseräisen suhteen tanssiin, joka edistää elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden kehittymistä
- saa mahdollisuuden itsensä ilmaisemiseen ja esiintymiseen
- kehittää ja syventää omaa luovuuttaan ja taiteellista ilmaisuaan elämyksellisen ja tutkivan oppimisen avulla
- saa kannustusta ja ohjausta pohtia taiteen merkitystä omassa elämässä sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä taiteen keinoin sekä valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja tehdä taidetta.
- työskentelee pitkäjänteisesti sekä ymmärtää toiston merkityksen harjoittelussa ja oppimisessa
- saa tukea terveen itsetunnon kehittymiseen, fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin sekä omasta terveydestä ja ravitsemuksestaan huolehtimiseen
- osallistuu erilaisiin tanssin tapahtumiin ja esityksiin myös katsojana sekä saa valmiuksia käyttää erilaisia ympäristön tarjoamia kulttuuripalveluita.

Yleisen oppimäärän opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat. Oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat taiteenalan ilmaisia keinoja moniaistisesti. Opetus tukee oppilaiden ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittymistä myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä. Oppilaita kannustetaan tutustumaan taiteenalaan historiallisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

7.2 Opintojen rakenne ja laajuus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Tuntimäärien kertyminen perustuu pääsääntöisesti 33 opetusviikolle lukuvuodessa. Yleisen oppimäärän opintoja voi edeltää varhaisiän opinnot, mutta niitä ei lasketa osaksi yleisen oppimäärän kokonaistuntimäärään. Yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta järjestetään myös aikuisille.

7.3 Opintokokonaisuudet

Yleisen oppimäärän opinnot koostuvat opintokokonaisuuksista, joiden sisällä oppilas etenee tasolta seuraavalle ikänsä ja valmiuksiensa mukaisesti. Oppilas saa vapaasti rakentaa opintopolkunsa tarjolla olevien eri tanssilajien tunneista ja halutessaan myös vaihtaa tanssilajeja opintojen aikana. (Liite 11. Yleisen oppimäärän opintokokonaisuudet)

Yhteiset opinnot koostuvat kahdesta opintokokonaisuudesta, joista ensimmäinen suoritetaan pääasiallisesti 7-9-vuotiaana ja sen laskennallinen laajuus on 100 tuntia, sisältäen tasot alkeet 1,-2 ja perus 1. Toinen yhteisten opintojen opintokokonaisuus suoritetaan pääasiallisesti 10-14-vuotiaana ja sen laskennallinen laajuus on 200 tuntia, sisältäen tasot perus 2-4.

Yhteisten opintojen jälkeen tai osittain niiden rinnalla suoritetaan teemaopinnot, joiden laskennallinen laajuus on 200 tuntia. Teemaopintoja suorittaessaan oppilas voi valita viidestä keskenään vaihtoehtoisesta opintokokonaisuudesta, rakentaen näin oman opintopolkunsa. Vaihtoehtoiset teemaopinnot ovat:

1. Oman tanssilajin syventäminen
2. Tanssin monet muodot alkeet
3. Tanssin monet muodot perus
4. Tanssin monet muodot jatko
5. Esitysproduktio

Lukuvuoden mittaisen opetuksen lisäksi järjestetään lyhyempiä kesä- ja tiiviskursseja, jotka toteutetaan yleisen oppimäärän tavoitteita noudattaen ja ne opinnot voidaan lukea osaksi yleisen oppimäärän teemaopintoja.

7.4 Yleisen oppimäärän tarkoitus

Tanssin taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tarkoituksena on tuottaa oppilaalle myönteisiä kokemuksia tanssin parissa, kannustaa tanssin harrastamiseen sekä tukea liikunnallista ja aktiivista elämäntapaa. Olennaista on tarjota oppilaalle mahdollisuus tanssin ja liikunnan ilon kokemiseen ja löytämiseen. Opetuksen tavoitteena on tuottaa kokonaisvaltaisia elämyksiä sekä tukea oppilaan kokemuksta ja ymmärrystä tanssista fyysisen ja luovan toiminnan kautta. Opintojen aikana syntyvä kokemuksellinen suhde tanssiin luo pohjan tanssin elinikäiselle harrastamiselle.

Tanssin yleisen oppimäärän opetus tukee oppilaan kokonaisvaltaista kasvua, luovuutta, taiteellista ilmaisukykyä ja kulttuurista osallisuutta. Oppilas saa tukea tanssissa tarvittavien valmiuksien omaksumisessa omista henkilökohtaisista ja kulttuurisista lähtökohdistaan käsin. Opintojen myötä oppilas oppii kiinnittämään huomiota kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja terveelliseen elämäntapaan. Opetus kannustaa oppilasta osallistumaan erilaisiin tanssin ja muun taiteen tapahtumiin ja esityksiin myös kuulijana ja katsojana. Opetus avartaa oppilaan käsitystä tanssin monimuotoisuudesta niin taiteena kuin kulttuurisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä sekä tukee hänen kasvuaan sivistyneeksi, suvaitsevaksi ja jokaisen erilaisuutta kunnioittavaksi kansalaiseksi.

7.5 Yhteisten opintojen tarkoitus, tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Tarkoitus

Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on tanssin perustaitojen kehittäminen. Opetuksessa otetaan huomioon jokaisen yksilölliset oppimisvahvuudet ja -valmiudet ja lähtökohdat sekä oppilaan kulttuurinen tausta siten, että kaikilla esimerkiksi sukupuoleen tai etniseen taustaan katsomatta on mahdollisuus kokea osallisuutta suhteessa opetuksen sisältöihin ja tarjontaan. Molemmat yhteisten opintojen opintokokonaisuudet sisältävät tavoitteita kaikilta seuraavilta tavoitealueilta.

Tavoitealueet ovat:

- *Hyvinvointi ja kehollisuus*
- *Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen*
- *Taito ja taide.*

Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tavoitteet on määritelty ja jaoteltu tavoitealueittain liitteessä 12. (Liite 12. Yleisen oppimäärän opintojen tavoitteet opintokokonaisuuksittain).

Keskeiset sisällöt

Yhteisten opintojen keskeisenä sisältönä ovat kokonaisvaltaista hyvinvointia ja turvallista harjoittelua tukevat harjoitteet, kuten oikeaoppinen lämmittely ja palautuminen sekä kineettisiin liikeketjuihin ja kehon linjaukseen liittyvät harjoitteet. Opintoihin sisältyy tanssilajien liikesanastoon, motorisiin taitoihin, ilmaisuun ja musiikin tulkintaan liittyviä harjoitteita. Oppilaiden luovan ajattelun ja taiteidenvälisen osaamisen sekä vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitojen kehittymisen tukeminen ovat olennainen osa kaikkia opintoja. Opintojen aikana oppilaat saavat tilaisuuksia harjoitella esiintymistä ja esiintymistilanteiden suunnittelua.

7.6 Teemaopintojen tarkoitus, tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen ja valmiuksien laajentaminen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet, paikalliset resurssit, ajankohtaiset ilmiöt sekä alueen väestöllinen ja kulttuurinen kehitys. Tavoitteena on avata ja monipuolistaa tanssin taiteen perusopetuksen sisältöjä siten, että kaikilla esimerkiksi sukupuoleen tai etniseen taustaan katsomatta on mahdollisuus kokea osallisuutta suhteessa opetuksen sisältöihin ja tarjontaan. Teemaopintojen opintokokonaisuudet 1-4 sisältävät tavoitteita kaikilta näiltä eri tavoitealueilta.

Tavoitealueet ovat:

- *Hyvinvointi ja kehollisuus*
- *Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen*
- *Taito ja taide*

Lisäksi vaihtoehtoinen opintokokonaisuus Esiintymisproduktio sisältää tavoitteita, jotka ovat samoja kuin laajan oppimäärän tavoitealueen *Esiintyminen* tavoitteet. Yleisen oppimäärän teemaopintojen tavoitteet on määritelty ja jaoteltu tavoitealueittain ja opintokokonaisuuksittain liitteessä 12.

Keskeiset sisällöt

Teemaopintojen keskeisenä sisältönä ovat kokonaisvaltaista hyvinvointia ja turvallista harjoittelua tukevat harjoitteet, kuten oikeaoppinen lämmittely ja palautuminen sekä kineettisiin liikeketjuihin ja kehon linjaukseen liittyvät harjoitteet. Opintoihin sisältyy tanssilajien liikeseanastoon, motorisiin taitoihin, ilmaisuun ja musiikin tulkintaan liittyviä harjoitteita. Oppilaiden luovan, taiteellisen ja taiteidenvälisen ajattelun sekä vuorovaikutus- ja ryhmätaitojen kehittymisen tukeminen ovat olennainen osa kaikkia opintoja. Opintoihin sisältyy myös tanssin perustietoutta. Opintojen aikana oppilaat saavat tilaisuuksia harjoitella esiintymistä ja esiintymistilanteiden suunnittelua.

7.7 Oppimisen arviointi yleisen oppimäärän opetuksessa

7.7.1 Arviointi opintojen aikana

Arvioinnin tarkoituksena on tukea oppilaan kokonaisvaltaista tanssillista kehittymistä ja rohkaista häntä pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen tanssiharrastukseen. Arviointi on jatkuvaa, vuorovaikutteista, kannustavaa ja oppimista edistävää. Opettajan antaman palautteen ja oppilaan itsearvioinnin lisäksi hyödynnetään myös ryhmän antamaa palautetta. Arviointi kohdistuu oppilaan toimintaan, ei hänen ominaisuuksiinsa, ja oppilaan tulee saada koko opiskelunsa ajan rakentavaa palautetta erilaisissa opiskelutilanteissa.

Tanssin yleisen oppimäärän arvioinnin kohteita ovat

- hyvinvointi ja kehollisuus
- vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen
- taito ja taide.

7.7.2 Todistus opintojen päätteeksi

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut sekä yleisen oppimäärän yhteiset opinnot että teemaopinnot.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän yhteiset opinnot
  - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän teemaopinnot
  - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- päivämäärät milloin Jyväskylän kaupunki on myöntänyt Jyväskylän Tanssiopisto- Jyväskylän Tanssiyhdistys ry:lle tanssin taiteen perusopetuksen järjestämisluvan ja hyväksynyt yleisen oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä. Oppilaalle annetaan pyydettyessä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan yleisen oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

8 AIKUISTEN TANSSINOPETUS

Aikuiset voivat opiskella tanssin taiteen perusopetusta sekä laajan että yleisen oppimäärän tunneilla. 18-24- vuotiaat aikuiset voivat opiskella laajan oppimäärän mukaisia opintoja suorittaakseen oppimäärän loppuun asti. Tällöin aikuiset osallistuvat oman taitotasonsa mukaisesti nuorille tarkoitetuille laajan oppimäärän tunneille. Yli 24-vuotiaat aikuiset osallistuvat aikuisille tarkoitetuille eri tanssinlajien tunneille, joissa noudatetaan soveltaen tanssin yleisen oppimäärän opintokokonaisuuksissa määriteltyjä tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Aikuisten opetusta järjestettäessä otetaan huomioon aikuisten elämäkokemus, fyysinen kunto ja mielenkiinnon kohteet. Opetus voi painottua liikkuvuuden, ilmaisun ja luovuuden kehittämiseen, uusien taitojen löytämiseen, virkistykseen ja rentoutumiseen sekä tutustumiseen tanssiin kulttuurimuotona. Pyytäessään he saavat todistuksen tanssiopinnoistaan. Todistuksesta käy ilmi tanssilaji, opintoaika ja opettaja.

9 KISARYHMÄT

Katutanssin ja Performing Arts-kisaryhmiin otetaan valintakokeiden kautta tavoitteelliseen työskentelyyn ja erityisesti kilpailamiseen motivoituneita oppilaita. Ryhmien opetus on yleisen oppimäärän opetusta, joka toteutetaan yleisen oppimäärän opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Osallistuminen kisaryhmään hyväksytään oppilaan yleisen oppimäärän teemaopintojen opintokokonaisuudeksi Oman tanssilajin syventäminen. Opetus kehittää erityisesti niitä tiedollisia ja taidollisia valmiuksia, joita tarvitaan suuntauduttaessa kilpailuihin SM-, EM- tai MM-tasolla.

10 OPPIMÄÄRÄN JA OPETUKSEN YKSILÖLLISTÄMINEN

Tanssinopetus on pääsääntöisesti ryhmäopetusta, mutta tämän opetusmuodon sallimissa rajoissa pyritään mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon yksilölliset erot. Oppilailta edellytetään kykyä käyttää hyväkseen annettavaa opetusta.

Mikäli oppilas ei vammaisuuden, sairauden tai muun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan opetussuunnitelman mukaisesti, voidaan oppimäärää yksilöllistää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Tällöin oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa, jossa määritellään opiskelun tavoitteet, sisällöt, opiskeluaika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet, mahdolliset suoritukset ja arviointimenettely. Tavoitteissa painottuvat oppilaan tanssillisten kykyjen ja taitojen kehittäminen hänen omista lähtökohdistaan sekä tanssin elämyksellinen kokeminen. Yksilöllistä opetusta pyritään järjestämään opetushenkilöstön, tilojen ja muiden resurssien sallimissa puitteissa. Mahdollisuudesta yksilöllistää oppimäärää annetaan tietoa huoltajille.

11 ERITYISRYHMÄT

Koko elinkaaren kattavan tanssinharrastuksen mahdollistamiseksi järjestämme opetusta senioreille omissa 60+ryhmissä, joissa opetus muokataan ja sovelletaan ryhmän edellytysten ja liikemahdollisuuksien mukaisesti. Vuosittain pyritään myös järjestämään erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille tanssin opetusta omissa Iloa tanssista- ryhmissä. Molemmista edellä mainituista ryhmissä opiskellaan yleisen oppimäärän tavoitteita soveltaen. Mahdollisuuksien mukaan pyritään vastaamaan myös vieraista kulttuureista Jyväskylään muuttaneiden kulttuurillisiin tarpeisiin mahdollistamalla monikulttuuristen lasten ja nuorten osallistumista tanssin taiteen perusopetukseen.

12 OPPILAITOKSEN TOIMINNAN ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Jyväskylän Tanssiopiston toiminnan sisäisellä ja ulkoisella arvioinnilla pyritään toiminnan ja opetuksen jatkuvaan kehittämiseen. Käytössä on Virvatuli-arviointimateriaaliin perustuva nelivuotinen itsearviointisuunnitelma, jonka mukaisesti oppilaille ja huoltajille sekä henkilöstölle suunnattuja kyselyjä pyritään suorittamaan säännöllisesti osana toiminnan jatkuvaa seuranta- ja kehittämistä. (Liite 13. Itsearviointisuunnitelma).

Toiminnan kehittäminen lähtee saatujen arviointien ja kyselyjen tuloksista, havaituista muutostarpeista ja kehityskeskusteluista. Henkilökunnan koulutus tavoitteenaan hyvän fyysisen ja henkisen työkyvyn ylläpitäminen ja edistäminen on ensiarvoisen tärkeää. Oppilaitoksena seuraamme kansallisen ja kansainvälisen tanssikasvatuksen kehitystä, tanssin ammatillisen opiskelun sisällöllisiä ja rakenteellisia muutoksia, tanssikulttuurin ala- ja sisältökohtaisia kehittämistarpeita sekä yhteiskunnassa tapahtuvia muutoksia.

Oppilaitoksessa noudatetaan niin oppilaita kuin henkilökuntaakin koskevaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa. (Liite 14. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma) sekä kestävä kehityksen suunnitelmaa. (Liite 15. Kestävä kehityksen suunnitelma)

13 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Oppilaiden huoltajiin pidetään yhteyttä kirjallisilla tiedotteilla läpi lukuvuoden. Tarvittaessa järjestetään erillisiä tiedotustilaisuuksia tai otetaan yhteyttä sähköpostin välityksellä. Tanssiyhdistyksen www-sivuilla on nähtävissä ajankohtaista tietoa lukuvuoden toiminnasta ja tapahtumista. Huoltajat kutsutaan seuraamaan säännöllisesti oppilasnäytöksiä sekä oppitunteja avoimien ovien viikoilla. Huoltajia kannustetaan ottamaan aktiivisesti yhteyttä opintoihin liittyvissä asioissa ja osallistumaan tanssiyhdistyksen toimintaan.

Tanssinopetus- ja esitystoiminnan kehittämiseen läheisesti liittyvien tahojen kanssa tehdään yhteistyötä eri muodoissa. Näitä ovat yhteisproduktiot, koulutukseen ja jatkokoulutukseen osallistuminen, toimiminen tanssin opetusharjoittelupaikkana, tanssin tutkimus- ja tiedotustoimintaan osallistuminen sekä tanssin tunnettavuuden ja arvostuksen lisääminen.

Olemme omalta osaltamme mukana toteuttamassa myös Jyväskylän kaupungin päivitettyä strategiaa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi lokakuussa 2017 kaupunkistrategian vuosille 2017 - 2021. Kaupungin strategian mukaisesti Jyväskylän Tanssiopisto osaltaan osallistaa, luo kulttuurihyvinvointia ja edistää kulttuurin ja taiteen moni-ilmeisyyttä asukkaille. Erityisenä painopisteenä ovat lapset ja nuoret. Tanssiopisto on myös aktiivisesti kehittämässä kulttuurisuunnitelmaa omalta osaltaan kaupungissa eteenpäin.

Toimintaamme läheisesti liittyviä yhteistyökumppaneita ovat Jyväskylän kaupunginteatteri, Jyväskylän kaupungin kuvataidekoulu ja muut kaupungissa toimivat taiteen perusopetusta antavat oppilaitokset, lastenkulttuurikeskus Kultuuriaitta ja sekä muut tanssi- ja kulttuuritapahtumia järjestävät tahot, mm. Keski-Suomen Tanssin keskus, Tanssin Aika ry, Tanssiteatteri Kramppi, Mami Wata ja Urban Moves Company,.

Valtakunnallisella tasolla toimimme jäsenenä Suomen Tanssioppilaitosten liitossa ja daCi- dance Finland- Tanssin varhaiskasvattajat yhdistyksessä sekä olemme yhteydessä tanssin ammatillistakoulutusta antaviin oppilaitoksiin Suomessa mm. tarjoamalla tanssinopettajaopiskelijoille opetusharjoittelupaikan. Kansainvälisellä tasolla seuraamme alan kehitystä ja tutkimusta ja sovellamme niitä opetus- ja esitystoimintaamme.

14 OPETUSSUUNNITELMAN VOIMAANTULO

Tämä opetussuunnitelma on voimassa 1.8.2018 alkaen ja se koskee kaikkia Jyväskylän Tanssiopiston oppilaita. Ennen 1.8.2018 aloittaneiden oppilaiden suorittamat opinnot ovat voimassa ja ne hyväksiluetaan vastaavuuksien mukaan uuden oppimäärän mukaisiksi suorituksiksi. Ennen 1.8.2018 syventäviä opintoja opiskelleet oppilaat voivat suorittaa opintonsa loppuun kumottujen määräysten mukaan laadittuja opetussuunnitelmia noudattaen enintään 31.7.21 mennessä.

LIITTEET

- Liite 1. Jyväskylän Tanssiyhdistys ry:n vuosikertomus 2016-2017
- Liite 2. Lastentanssin sisältö (OPS)
- Liite 3. Laajan oppimäärän perusopintojen tavoitteet ja arviointikriteerit
- Liite 4. Laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet ja arviointikriteerit
- Liite 5. Laajan oppimäärän opintokokonaisuudet
- Liite 6. Klassisen baletin sisältö (OPS)
- Liite 7. Nykytanssin sisältö (OPS)
- Liite 8. Jazztanssin sisältö (OPS)
- Liite 9. Katutanssin sisältö (OPS)
- Liite 10. Laajan oppimäärän lopputyön arviointikriteerit
- Liite 11. Yleisen oppimäärän opintokokonaisuudet
- Liite 12. Yleisen oppimäärän opintojen tavoitteet opintokokonaisuuksittain
- Liite 13. Itsearviointisuunnitelma
- Liite 14. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Liite 15. Kestävän kehityksen suunnitelma

LÄHTEET

Laki taiteen perusopetuksesta 633/1998, 5§ 1 mom. ja 8§ 2 mom.

Asetus taiteen perusopetuksesta 813/1998

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 186639, OPH-2069-2017

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 186640, OPH-2069-2017

OKM muistio 28.6.2012 17 Esiopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet.